

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/19/2012
Identifikačné číslo spisu:	2010200524
Dátum vydania rozhodnutia:	18.09.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:2010200524.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MS - Massimmo, s.r.o., so sídlom Vajanského 617/22, Trnava, IČO: 36 281 751, zastúpenej: JUDr. Stelou Wildeovou, advokátkou, so sídlom Palárikova 3, Prešov, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SK/0045/99/2010 zo dňa 27. júla 2010, rozhodnutia žalovaného č. SK/0046/99/2010 zo dňa 27. júla 2010, rozhodnutia žalovaného č. SK/0864/99/2010 zo dňa 5. augusta 2010, rozhodnutia žalovaného č. SK/0252/99/2010 zo dňa 10. augusta 2010, rozhodnutia žalovaného č. SK/0248/99/2010 zo dňa 10. augusta 2010 a rozhodnutia žalovaného č. SK/0251/99/2010 zo dňa 6. júla 2010, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/94/2010-71, zo dňa 2. februára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/94/2010-71 zo dňa 2. februára 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d Ľ a š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) zamietol celkom šesť žalôb, ktorými žalobkyňa žiadala o preskúmanie a zrušenie rozhodnutí žalovaného označených v záhlaví tohto uznesenia. Žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutia, ako aj konania predchádzajúce ich vydaniu v rozsahu žalobných dôvodov a dospel k záveru, že všetky podané žaloby sú nedôvodné.

Krajský súd citoval ustanovenia § 18 ods. 6, § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“), § 625 Občianskeho zákonníka, § 2 ods. 1 písm. f) zákona č. 264/1999 Z.z. a dospel k záveru, že postup žalovaného bol zákonný. Rozhodujúcou otázkou je tá skutočnosť, ktorý subjekt bol oprávnený na vydávanie odborného posúdenia v zmysle § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. Krajský súd sa stotožnil so žalovaným, že za oprávnený subjekt je možné v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z.

považovať osobu oprávnenú na vykonávanie záručných opráv (bez ohľadu na to, že nejde o znalca, autorizovanú, notifikovanú alebo akreditovanú osobu), pokiaľ táto osoba bude jednoznačne určená a rozsah jej oprávnenia bude v súlade so všeobecne platnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka jednoznačne a dostatočne identifikovaný. V danom prípade boli (okrem správneho konania vo veci rozhodnutia napadnutého žalobou pod sp. zn. 14S/107/2010) predložené Poverenia na vydávanie odborných posúdení a vykonávanie opráv pre podnikateľa - fyzickú osobu, ktorá nebola identifikovaná riadne, v súlade s požiadavkami kladenými § 9 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti krajský súd zdôraznil, že totožnosť osoby oprávnenej na vydávanie odborných posúdení má byť pre správne orgány aj spotrebiteľov garanciou toho, že posúdenie bude vydávané touto konkrétnou a kompetentnou osobou.

Krajský súd prisvedčil záverom, prijatým prvostupňovými orgánmi ako aj žalovaným, že označení dodávateľa posudkov nie sú totožnými subjektmi s osobou, na ktorú bolo vystavené Poverenie na vykonávanie záručných opráv a výkon odborného posúdenia sporných reklamácií, je preto nadbytočné zaoberať sa tým, či a ktorý z uvedených podnikateľských subjektov mal v danom čase oprávnenie na výkon posudzovania a reklamácií na účely zákona č. 250/2007 Z.z. zvlášť v situácii, keď pečiatky na predložených posúdeniach nekorešpondujú s označením ani jedného z uvedených podnikateľských subjektov.

Čo sa týka žaloby vedenej pôvodne pod sp. zn. 14S/107/2010, tu podľa krajského súdu jednoznačne pre nepredloženie poverenia v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z. je jednoznačná správnosť záveru o nepreukázaní, že posúdenie bolo vykonané osobou na to oprávnenou v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z.

Správne teda postupoval žalovaný, ako aj prvostupňové orgány, keď neakceptovali v konaní zohľadnené odborné posúdenia ako podklady pre zamietnutie reklamácie v zmysle § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. Vzhľadom na význam takéhoto posudzovania reklamácie pre ochranu práv spotrebiteľa, garantovanú zákonom č. 250/2007 Z.z., nie je možné akceptovať vyjadrenie právnej zástupkyne žalobkyne, že správne orgány pri svojom rozhodovaní vychádzali zo zistených formálnych nedostatkov, ale nespochybnili skutočnosť, že posúdenia boli vykonané poverenou osobou, že žiaden právny predpis nevylučuje, aby manžel poverenej osoby jej vypomáhal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, že nepresnosť v označení poverenej osoby nemôže viesť k spochybneniu platnosti jej právneho úkonu.

Krajský súd zdôraznil, že v správnom konaní bolo povinnosťou účastníka, t. j. žalobkyne, preukázať, že boli splnené zákonné podmienky na vybavenie predmetných reklamácií postupom v zmysle § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. Keďže nepreukázala jednoznačne, že osoba, ktorá bola zákonným spôsobom poverená na podávanie posúdení, tieto vydala, nie je krajskému súdu zrejmé, z čoho vyvodzuje právna zástupkyňa žalobkyne záver o nespochybnení vykonania posúdenia poverenou osobou. Bez ohľadu na prípadnú spochybniteľnosť Poverenia zo dňa 1. novembra 2008 (vzhľadom na nedostatočne určité obchodné meno nekorešpondujúce presne s obchodným menom vo výpise v živnostenskom registri) pri označení „určenej osoby“, ak by ho súd akceptoval ako platný právny úkon, ktorým bola živnostníčka Veronika Hricová s IČO 14395401 osobne poverená na vykonávanie posúdení v prípade reklamácií, nie je jednoznačne preukázané, že predložené odborné posúdenia k jednotlivým reklamáciám boli vypracované touto konkrétnou fyzickou osobou. Krajskému súdu sa javí nelogické, aby osoba, ktorá v danom čase podnikala ako živnostníčka a zároveň ako spoločníčka jednoosobovej spoločnosti s ručením obmedzeným, opakovane prehliadala pochybenia pri označovaní konkrétneho subjektu (z dvoch nepochybne ľahko zameniteľných a personálne prepojených subjektov s obdobným predmetom činnosti), tak pri uzatváraní zmluvy o poverení, ako aj pri označovaní subjektu vykonávajúceho posudok, ako aj v obsahu pečiatky, tvoriacej súčasť podpisu osoby oprávnenej konať za ktorýkoľvek z týchto subjektov.

Krajský súd teda nepovažuje za jednoznačne preukázané, že odborné posúdenia k reklamáciám boli vykonané poverenou osobou a nepovažuje teda za opodstatnený žalobný dôvod tvrdiaci nedostatočné zistenie skutkového stavu a vyvodenie nesprávneho právneho záveru.

Pokiaľ ide o opakovaný návrh žalobkyne na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov Veroniky Hricovej a Ing. Z. I., vzhľadom na vyslovené závery nebol dôvod na takéto doplnenie dokazovania s poukazom na § 250i ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“). Krajský súd mal za to, že boli v dostatočnom rozsahu zistené skutočnosti relevantné pre vydanie napadnutých rozhodnutí.

O trovách konania krajský súd rozhodol v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p., keď procesne neúspešnej žalobkyni nepriznal právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa, žiadajúc, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobe vyhovie, prípadne aby rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolanie žalobkyňa odôvodnila tým, že krajský súd podľa nej neúplne zistil skutkový stav veci. Odmietol sa zaoberať právne významnou skutočnosťou, či žalobkyňa v pozícii predávajúceho vybavila reklamácie v súlade s odborným posúdením, resp. bez odborného posúdenia. Práve táto skutočnosť má podľa žalobkyne zásadný význam pre úplné zistenie skutkového stavu a to mohol súd vykonať na základe žalobkyňou navrhovaného výsluchu svedka, pani Veroniky Hricovej, ako „určenej“ osoby, ktorá predkladala v rámci predmetných reklamačných konaní odborné stanoviská.

Žalobkyňa uviedla, že krajský súd konštatuje na strane 10 rozsudku, že nepovažuje za jednoznačne preukázané, že odborné posúdenia k reklamáciám boli vykonané poverenou osobou, pričom nevylučuje opačnú možnosť, a napriek tejto skutočnosti odmietol vykonať navrhovaný výsluch svedkyne Veroniky Hricovej a Ing. Z. I.. Krajský súd sa teda ani nepokúsil úplne zistiť skutkový stav veci a svedecké výpovede zamietol.

Ďalej žalobkyňa argumentovala, že krajský súd napriek vykonaniu dôkazov a podrobným zaoberaním sa obsahom rozhodnutí sa podľa nej nedostatočne vysporiadal s ich obsahom, keď ignoroval fakt, že oba správne orgány mali v rámci predmetných konaní za preukázané, kto bol osobou poverenou od výrobcu, teda „osobou určenou“ v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z. Túto skutočnosť nerozporovala ani žalovaná strana a rovnako v rámci súdneho konania považovala za preukázané, že takouto osobou bola Veronika Hricová - Obuv Hric, IČO: 14 395 401. Podľa žalobkyne je zarážajúce, že správne orgány a zároveň krajský súd povýšili formálne nedostatky označenia osoby určenej v jednotlivých odborných posúdeniach až do takej miery, že napriek platným povereniam a vo vzájomnej súvislosti s povereniami aj určitému označeniu „určenej osoby“, považovali vypracované odborné posúdenia za posúdenia vypracované inou osobou. Takéto závery postrádajú oporu vo vykonanom dokazovaní a viedli k nesprávnym skutkovým zisteniam krajského súdu.

Na základe navrhovaných výsluchov svedkov bolo možné podľa žalobkyne vyvrátiť prípadnú vzbudenú pochybnosť, či odborné posúdenie vykonávala alebo nevykonávala výrobcom poverená, a teda „určená osoba“, keď aj z listinných dôkazov vyplýva, že takouto osobou je Veronika Hricová - Obuv Hric, IČO: 14 395 401. Žalobkyňa, aj keď pripúšťa isté formálne nedostatky v označení určenej osoby, sa domnieva, že v nadväznosti na poverenie formálne nedostatky nemôžu spochybniť a poprieť vykonané odborné posúdenie a právne významný z hľadiska zákona o ochrane spotrebiteľa je práve obsah odborného posúdenia a nie vytýkané formálne nedostatky označenia určenej osoby.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Po rekapitulácii niektorých skutkových okolností veci žalovaný uviedol, že vychádzajúc zo znenia článku 3.3 poverenia, ktorý požaduje, aby určená osoba vykonávala odborné posúdenie osobne a nie dodávateľským spôsobom, ako aj zo skutočnosti, že predložené odborné posudky neobsahujú v texte identifikáciu subjektu, ktorý by sa zhodoval s osobou určenou v poverení, neakceptoval predložené odborné posudky ako stanovisko osoby určenej výrobcom na vykonávanie záručných opráv v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný vychádzal v danom prípade z predpokladu, že ak by odborné posudky vyhotovila osoba určená výrobcom v poverení, ktorá má postavenie živnostníka, použila by pri svojej identifikácii svoje obchodné meno zložené z mena a priezviska, miesta podnikania a identifikačné číslo. Ani jeden z uvedených údajov však netvorí súčasť odborných posudkov a z informácií v nich uvedených nie je možné spoľahlivo stotožniť osobu poverenú na vykonávanie odborného posúdenia s osobou, ktorá vypracovala odborné posudky. Žalovaný súčasne poukázal aj na nepresnú identifikáciu určenej osoby v rámci samotného poverenia.

Ku konaniu č. SK/0248/99/2010 žalovaný uviedol, že v tomto prípade nebolo správnomu orgánu zo strany žalobcu žiadnym spôsobom preukázané, kto je výrobcom reklamovanej obuvi a ani jeho následné poverenie na vykonávanie záručných opráv.

Žalovaný pripustil, že v súvislosti s odborným posúdením vydávaným zo strany určenej osoby

neexistuje právna norma, ktorá by určovala presný obsah, resp. náležitosti takéhoto posúdenia. Podľa žalovaného však musí odborné posúdenie minimálne obsahovať identifikáciu osoby, ktorá ho vykonala, predmet posúdenia a závery vyplývajúce z výsledku posúdenia. Práve presné a určité vymedzenie tejto osoby je nepochybne podstatnou náležitosťou, ktorá v danom prípade určuje, či sa jedná alebo nejedná o odborné posúdenie v zmysle zákona. Žalovaný poukázal na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zaujal názor, že vzhľadom na rozpory spočívajúce v nepochybne neurčitom vymedzení subjektu, ktorý daný posudok vydal a ktorý je v danom prípade určujúci, nemožno hovoriť o úkone, ktorý by bol určitý, a to ani s použitím interpretačných pravidiel, t. j. takýto úkon je možné považovať za absolútne neplatný. Zo samotného charakteru úkonu, ktorým je odborné posúdenie, pritom vyplýva, že ide o písomný právny úkon, a preto je pre posúdenie jeho určitosti rozhodujúci obsah tejto písomnej formy. Preto podľa žalovaného ani dodatočné predvolanie svedkov Veroniky Hricovej a Ing. Z. I. za účelom ich výpovede nemá za následok odstránenie neurčitosti právneho úkonu.

Žalovaný nesúhlasí s tým, že žalobkyňou predložené posudky spĺňajú požiadavky odborného posúdenia v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z., jednak z dôvodu, že osobu poverenú výrobcom na vykonávanie odborného posúdenia nemožno spoľahlivo stotožniť s osobou uvedenou na vydaných posudkoch, a jednak z dôvodu možnej neplatnosti vydaných odborných posudkov spočívajúcej vo vade prejavu vôle - neurčitej identifikácii osoby, ktorá posudok vykonala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „odvolací súd“ alebo „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu na základe odvolania, ktoré bolo podané osobou na to oprávnenou (§ 201 v spojení s § 250 ods. 1 O.s.p.) v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), ktoré spĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný (§ 250ja ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p.).

Na prejednanie odvolania najvyšší súd nenariadil pojednávanie, pretože v tom nevidel rozpor s verejným záujmom, nepovažoval to za potrebné a dokazovanie nevykonával (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), a po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu treba zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p.

Z obsahu pripojených administratívnych spisov vyplýva, že predmetom súdneho prieskumu v danej veci sú rozhodnutia správnych orgánov o uložení pokút podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. pre porušenie povinnosti žalobkyne ako predávajúcej zamietnuť reklamáciu uplatnenú počas 12 mesiacov od kúpy len na základe odborného posúdenia v zmysle § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len „v medziach žaloby“) dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

Podľa § 250i ods. 2 O.s.p. ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1) alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a

z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je procesným právom účastníka konania vyplývajúcim zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čo potvrdzuje ustálená judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. Nedostatok riadneho písomného odôvodnenia súdneho rozhodnutia vo svojej podstate popiera podstatu spravodlivého procesu a znamená odňatie možnosti účastníka konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.). Základné náležitosti odôvodnenia rozsudku ustanovené v § 157 ods. 2 O.s.p. sa pritom v zmysle § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. vzťahujú primerane aj na rozsudky súdov v správnom súdnictve.

Podľa názoru odvolacieho súdu napadnutý rozsudok krajského súdu požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, dávajúce odpoveď na všetky skutkovo a právne významné otázky, ktoré je presvedčivé, logické a vnútorne konzistentné, nespĺňa.

Z prvostupňových rozhodnutí Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj (rozhodnutia č. P/0538/07/09, č. P/0539/07/09, č. P/0655/07/09, č. P/0647/07/09) vyplýva, že správny orgán postihol žalobkyňu za to, že reklamáciu väd obuvi uplatnenú počas prvých 12 mesiacov od kúpy vybavila zamietnutím bez odborného posúdenia. Prvostupňový správny orgán výslovne uviedol v odôvodneniach svojich rozhodnutí: „Účastníkom konania predloženú listinu ODBORNÝ POSUDOK K REKLAMÁCII nemožno považovať za odborné posúdenia v súlade s § 2 písm. n) zákona z dôvodu (...) Z uvedených dôvodov správny orgán neakceptoval účastníkom konania predloženú listinu ODBORNÝ POSUDOK K REKLAMÁCII ako dôkaz o vybavení šetrených reklamácií zamietnutím na základe odborného posúdenia.“ Podobne vyznieva aj značne stručnejšie odôvodnenie rozhodnutia Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Nitre pre Nitriansky kraj č. P/0725/04/09, keď sa v ňom konštatuje, že „odborné posúdenie v zmysle § 2 písm. n) účastníkom konania nebolo predložené“. Rozhodnutie č. P/0710/05/09 odôvodnil Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie v Žiline pre Žilinský kraj v podstate tým, že pri zamietnutí reklamácie predávajúci (žalobkyňa) „nepredložil výsledky odborného posúdenia osobou, ktorá by bola určená výrobcom“.

Žalovaný ako odvolací správny orgán potom v potvrdzujúcich rozhodnutiach konštatoval, že „neakceptuje predložené odborné posudky ako stanovisko osoby určenej výrobcom na vykonávanie záručných opráv v zmysle § 2 písm. n) zákona o ochrane spotrebiteľa“.

Vo všetkých podaných žalobách žalobkyňa argumentovala ako v zásade základným žalobným dôvodom tým, že „žiadnym spôsobom nebolo v rámci predmetného konania preukázané, že by predmetné odborné posúdenie vydala iná osoba ako osoba „určená /v zmysle poverenia/“, čo vlastne znamená výhradu voči (podľa žalobkyne) nedostatočnému zisteniu skutkového stavu správnymi orgánmi. Za účelom preukázania skutočnosti, ktorá osoba vyhotovila odborné posúdenia, žalobkyňa vo všetkých žalobách navrhovala vypočuť ako svedkov Veroniku Hricovú a jej manžela Ing. Z. I..

Najdôležitejšou časťou odôvodnenia rozsudku má byť tzv. právna veta, t. j. právny názor konajúceho súdu, ktorý odôvodňuje výrok, korešponduje s výrokom a umožňuje každému pochopiť, prečo konajúci súd rozhodol tak, ako rozhodol. Právny záver súdu v správnom súdnictve musí dávať presvedčivú odpoveď na podstatné žalobné námietky. Tento kľúčový právny záver súdu je vlastne výsledným zhrnutím právneho posúdenia veci, teda výsledkom aplikácie zvolenej a interpretovanej právnej normy na zistený skutkový stav. V takom prípade, ak v odôvodnení rozsudku absentuje niektorý z uvedených prvkov (rozhodujúce skutkové okolnosti, právna norma, jej interpretácia a následne aplikácia na skutkový stav), prípadne vzájomná väzba medzi nimi, ide podľa okolností prípadu o rozsudok nepreskúmateľný, arbitrárny či nelogický.

Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, jeho kľúčový právny záver (ratio decidendi) vedúci k zamietnutiu žalôb - okrem toho, že sa „stotožnil“ so žalovaným a „prisvedčil“ záverom prijatým správnymi orgánmi - znie tak, že v správnom konaní bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že boli splnené zákonné podmienky na vybavenie reklamácií postupom v zmysle § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z., pričom však nebolo jednoznačne preukázané, že predložené odborné posúdenia k jednotlivým reklamáciám boli vypracované osobou poverenou na podávanie posúdení - konkrétnou fyzickou osobou Veronikou Hricovou, živnostníčkou s IČO 14 395 401. Najmä myšlienku o tom, že vypracovanie odborných posúdení konkrétnou fyzickou osobou nebolo jednoznačne preukázané, krajský súd v analogických formuláciách opakovane uvádza na strane 9, ako aj na strane 10 písomného vyhotovenia rozsudku.

Odvolací súd poznamenáva, že právny záver, na ktorom krajský súd založil zamietnutie žalôb, nekorešponduje s dôvodom uloženia sankcií podľa rozhodnutí správnych orgánov. Žalovaný ani prvostupňové správne orgány neargumentovali vo svojich rozhodnutiach tým, že by žalobkyňa nesplnila povinnosť preukázať, že konkrétna určená osoba vypracovala predložené odborné posudky, ale tým, že listiny predložené žalobkyňou a označené ako „Odborný posudok k reklamácii“ správne orgány neakceptovali a nepovažovali za odborné posúdenia v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z.z. Otázka obsahových väd, nedostatkov a neurčitosti listín je odlišná od otázky zisťovania ich skutočného vyhotoviteľa.

Z ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. vyplýva, že predpokladom zamietnutia žaloby podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je záver súdu, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. V rozsudku zamietajúcom žalobu v správnom súdnictve preto treba presvedčivo odôvodniť, že zistenie skutkového stavu a právne posúdenie veci v rozhodnutí správneho orgánu či procesný postup v konaní pred ním (v závislosti od obsahu žalobných námietok) boli v súlade so zákonom. Inými slovami, k záveru o nedôvodnosti žaloby musí súd dospieť po konfrontácii konkrétného napadnutého rozhodnutia a postupu správneho orgánu - nie svojho vlastného právneho názoru na prejednávajúcu vec - so žalobnými námietkami, z ktorej vyjdú rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žalobných námietok ako zákonné. Takto ale krajský súd nepostupoval, preto už z tejto základnej príčiny odôvodnenie rozsudku dostatočne nevystihuje podstatu veci.

Okrem toho odvolací súd podotýka, že aj vlastnému záveru krajského súdu samému osebe absentuje riadne odôvodnenie.

Kľúčový záver krajského súdu pozostáva z dvoch zložiek - z konštatovania o povinnosti žalobkyne v správnom konaní, ktoré je svojou povahou právnou zložkou záveru krajského súdu (výsledkom poznania práva), a z konštatovania o miere preukázania skutkovej okolnosti v správnom konaní, ktoré predstavuje zhodnotenie skutkového stavu veci, a teda skutkovú stránku záveru krajského súdu.

Náhľad krajského súdu o povinnosti žalobkyne preukázať v správnom konaní splnenie zákonných podmienok podľa § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. nie je náležite odôvodnený, pretože krajský súd sa vyslovil o právnej povinnosti žalobkyne bez toho, aby vôbec uviedol, ktorá právna norma takúto povinnosť žalobkyňi ustanovuje, teda interpretáciou ktorej právnej normy k predmetnému záveru dospel. Odvolací súd pripomína, že v odôvodnení rozsudku spravidla nepostačuje iba odcitovať relevantné ustanovenia právnych predpisov bez toho, aby súd objasnil ich význam a vzťah prostredníctvom výkladu právnych noriem. Napokon ľubovoľný výklad ustanovení právnych predpisov, ktoré krajský súd citoval v odôvodnení rozsudku, by ani nemohol opodstatniť záver o takej povinnosti žalobkyne, akú pre ňu krajský súd konštatoval, nakoľko žiadne z citovaných ustanovení sa netýka dokazovania v správnom konaní.

Hoci nepreskúmateľnosť úsudku krajského súdu o povinnosti žalobkyne preukázať v správnom konaní splnenie zákonných podmienok podľa § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z.z. (z čoho krajský súd vyvodil, že pri nesplnení tejto povinnosti bola žalobkyňa oprávnené uložená sankcia) by umožňovala, aby odvolací súd k danej otázke zaujal vecné stanovisko až pri prípadnom preskúmaní nového rozsudku krajského súdu, v záujme hospodárnosti konania odvolací súd uvádza, že úsudok krajského súdu - bez ohľadu na

to, výklad akej, z odôvodnenia rozsudku nezistiteľnej, právnej normy krajský súd k nemu viedol - je koncepčne nesprávny.

Predávajúci má síce podľa zákona č. 250/2007 Z.z. povinnosť preukázať na požiadanie orgánu dozoru určité skutočnosti súvisiace s reklamáciou, vrátane zaslania alebo preukázania výsledkov odborného posúdenia (§ 18 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.), to však súvisí so zabezpečovaním podkladov pri výkone dozoru a je vlastne prejavom zásady súčinnosti. Na konanie o uložení sankcie za správny delikt predávajúceho podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v zmysle § 27 zákona č. 250/2007 Z.z. Vo všeobecnom správnom konaní platí zásada materiálnej pravdy a vyhľadávacia zásada (§ 3 ods. 4, § 32 ods. 1 Správneho poriadku). Preto zodpovednosť za presné a úplné zistenie stavu veci nesie správny orgán, a nie účastník konania. Nedostatočné zistenie relevantného skutkového stavu musí ísť vo všeobecnom správnom konaní zásadne na vrub správneho orgánu, a nie na ťarchu účastníka konania.

Osobitne v konaní o správnom delikte je neakceptovateľná predstava, že účastník konania, ktorému správny orgán pripisuje spáchanie správneho deliktu, je povinný preukázať (dokonca „jednoznačne“), že konal v súlade s právom; pre uloženie sankcie sa naopak vyžaduje, aby správny orgán preukázal, že právo bolo porušené. To platí bez ohľadu na to, či je deliktuálna zodpovednosť založená ako subjektívna alebo objektívna, pretože vždy ide o zodpovednosť za porušenie práva, ktoré musí byť spoľahlivo zistené. Táto požiadavka vyplýva z ústavného princípu vyvrátenia právnej domnienky, že každý je nevinný, tzv. praesumptio boni viri (čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Skutková zložka záveru napadnutého rozsudku spočíva v tom, že podľa krajského súdu nie je jednoznačne preukázané, že predložené odborné posúdenia k jednotlivým reklamáciám boli vypracované konkrétnou fyzickou osobou. Ako vyplýva z už uvedených úvah odvolacieho súdu, len ťažko možno založiť zamietnutie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného v správnom konaní podliehajúcim režimu Správneho poriadku na tom, že určitá skutková okolnosť, ktorá je podľa názoru súdu rozhodujúca, nebola preukázaná. Preto keď krajský súd v jednej vete svojho odôvodnenia (prvý odsek na strane 10 písomného vyhotovenia rozsudku) súčasne uvádza, že určitú, podľa krajského súdu zjavne rozhodujúcu, skutočnosť nepovažuje za jednoznačne preukázanú, a zároveň z toho vyvodzuje, že žalobný dôvod tvrdiaci nedostatočné zistenie skutkového stavu „teda“ nebol opodstatnený, takýto záver krajského súdu je nepochybne vnútorne protirečivý. Ak by to vyšlo v konaní o správnej žalobe najavo, dôvod, že určitá rozhodujúca skutočnosť nebola v správnom konaní preukázaná a za účelom jej zistenia sa ani nevykonávalo dokazovanie, vedie podľa okolností buď k doplneniu dokazovania súdom, alebo k zrušeniu napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (porovnaj § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.).

Zhodnotenie skutkového stavu krajským súdom nedáva odpoveď na základnú žalobnú námietku spočívajúcu v nedostatočnom zistení skutkového stavu. Kým žalobkyňa argumentovala proti rozhodnutiam správnych orgánov tým, že v správnom konaní nebolo preukázané vydanie odborných posúdení inou než konkrétnou určenou osobou, krajský súd oprel svoje rozhodnutie o konštatovanie, že nebolo „jednoznačne preukázané“ vypracovanie odborných posúdení konkrétnou určenou osobou. Odôvodnenie rozsudku krajského súdu nevylučuje, že dôvod tvrdený žalobkyňou je v základe podložený (teda že vydanie odborných posúdení inou než konkrétnou určenou osobou skutočne nebolo preukázané). Na to tiež poukázala žalobkyňa v odvolaní, keď uviedla, že krajský súd nevylúčil opačnú možnosť, a napriek tomu odmietol vykonať navrhované dôkazy. Nakoľko právne posúdenie veci krajským súdom bolo založené na riadne neodôvodnenom a koncepčne nesprávnom názore o dôkaznom bremene žalobkyne, v konečnom dôsledku sa krajský súd vôbec nevysporiadal, ani skutkovo, ani právne, so žalobným dôvodom žalobkyne. Nie je úlohou odvolacieho súdu, aby plne suploval nedostatočné odôvodnenie prvostupňového rozsudku, preto nebolo možné o žalobách v odvolacom konaní rozhodnúť meritórne.

Čo sa týka nevykonania dokazovania výsluchom Veroniky Hricovej a Ing. Z. I., ktoré krajský súd odôvodnil poukazom na § 250i ods. 1 O.s.p. a „vzhľadom na vyslovené závery“, takéto odôvodnenie nemôže obstať.

Hoci je v občianskom súdnom konaní vždy vecou súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 120 ods. 1 O.s.p.), nevykonanie navrhnutých dôkazov musí súd v rozsudku odôvodniť (§ 157 ods. 2

O.s.p.). V konaní o žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktorým bola uložená sankcia - akým je aj toto konanie - správny súd nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom (§ 250i ods. 2 O.s.p.), čo zodpovedá požiadavke tzv. plnej jurisdikcie v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. V takomto prípade správny súd môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom alebo vykonať aj nové dokazovanie v režime druhej hlavy tretej časti O.s.p.

Ustanovenie § 250i ods. 1 O.s.p. sa preto na daný prípad nevzťahuje. V prejednávanej veci krajský súd nebol viazaný skutkovým stavom zisteným správnymi orgánmi, navyše odvolaciemu súdu nie je jasné, ktorými vyslovenými závermi mienil krajský súd s poukazom na nesprávne použité ustanovenie § 250i ods. 1 O.s.p. odôvodniť nevykonanie navrhnutého výsluchu svedkov. Ak má ísť o kľúčový záver o tom, že nebolo jednoznačne preukázané, že odborné posúdenia boli vykonané konkrétnou poverenou osobou, takýto záver by naopak - keby bol opodstatnený a keby bolo preukazovanie tejto skutočnosti relevantné - odôvodňoval vykonanie dokazovania krajským súdom za účelom zistenia, kto tieto listiny skutočne vyhotovil. Tým je aj táto časť odôvodnenia rozsudku krajského súdu vnútorne rozporná.

Odvolací súd tým nemá za cieľ bez ďalšieho prejudikovať, že v ďalšom konaní výsluch svedkov alebo iné dokazovanie treba vykonať; dôvod, pre ktorý súd vychádza zo skutkových zistení správneho orgánu, by však mal vyplývať z dôvodovej časti jeho rozhodnutia. Tieto skutkové zistenia musia vyplývať z logického hodnotenia tých dôkazov, ktoré vykonal správny orgán, pričom súd ich hodnotí podľa § 132 O.s.p., ako by ich bol vykonal sám.

K zamietnutiu žaloby prejednávanej krajským súdom pôvodne v konaní sp. zn. 14S/109/2010 treba podotknúť, že hoci krajský súd správne uviedol, že žalobné dôvody v tomto prípade boli doplnené o poukaz na pochybenie v kontrolných zisteniach, s touto námietkou sa krajský súd nijako nevysporiadal. Ani prípadná neopodstatnenosť žalobného dôvodu nezabavuje správny súd povinnosti aspoň v stručnosti vysvetliť, prečo ho považuje za neopodstatnený.

Nakoľko uvedené vady odôvodnenia rozsudku krajského súdu sa vzťahovali k rozhodnutiu o každej zo spoločne prejednávaných žalôb, najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu v celom rozsahu, v ktorom aj vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu, aby sa so zreteľom na základný právny dôvod vydaných rozhodnutí (keď správne orgány neakceptovali predložené listiny ako odborné posúdenia v zmysle § 2 písm. n) zákona č. 250/2007 Z. z. pre vady ich obsahu) vysporiadal s dôvodmi jednotlivých žalôb, predovšetkým s námietkou nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, aby zaujal stanovisko o tom, či bude vychádzať zo skutkových zistení správnych orgánov, alebo zopakuje prípadne doplní dokazovanie (§ 250i ods. 2 O.s.p.) a aby svoje nové rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodnil. Právnym názorom vysloveným v tomto uznesení je krajský súd viazaný v zmysle § 250ja ods. 4 a § 226 O.s.p.

Odvolací súd záverom pozitívne hodnotí skutočnosť, že krajský súd spojil vecne súvisiace konania na spoločné konanie a rozhodnutie.

Osobitosťou správneho súdnictva je to, že každé rozhodnutie orgánu verejnej správy spojené na spoločný súdny prieskum je aj naďalej samostatným predmetom konania. Krajský súd preto vecne správne vo výroku rozhodol jednotlivo o každom preskúmanom rozhodnutí. Počtu týchto rozhodnutí by mal, podľa názoru odvolacieho súdu, potom zodpovedať aj počet spisových značiek preskúmaných rozhodnutí.

V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd o trovách prvostupňového a odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.